

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Departamentul de Psihologie Clinică și Psihoterapie
1.4 Domeniul de studii	Psihologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Psihologie - Licență

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Psihologia Familiei						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Costina-Ruxandra Poetar						
2.3 Titularul activităților de seminar	Drd. Florina Magdalena Anichitoae						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 Din care: curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	3.5 Din care: curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					42
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					21
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat					5
Examinări					2
Alte activități:					-
3.7 Total ore studiu individual					98
3.8 Total ore pe semestru					56
3.9 Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Introducere în psihologie; Psihodiagnostic; Psihologia personalității.
4.2 de competențe	Utilizarea testelor psihologice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală de curs dotată cu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Videoproiector și boxe; ▪ Calculator conectat la Internet.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală de curs dotată cu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Videoproiector și boxe; ▪ Calculator conectat la Internet.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>(1) Cunoaștere și înțelegere (cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei)</p> <ul style="list-style-type: none">• Cunoaște teoriile fundamentale din Psihologia familiei;• Cunoaște și înțelege caracteristicile activității de diagnostic și evaluare a problemelor apărute în cuplu și familie;• Cunoaște particularitățile intervenției psihologice pentru cuplu și familie;• Înțelege principiile cercetării psihologice fundamentale și aplicative în domeniul psihologiei familiei. <p>(2) Explicare și interpretare (explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei)</p> <ul style="list-style-type: none">• Analizează procesele psihologice implicate în dinamica de cuplu și familie;• Argumentează principiile care fundamentează activitatea de diagnostic și evaluare a problemelor apărute în cuplu și familie;• Explică și interpretează principiile care stau la baza tehnicilor de intervenție în cuplu și familie. <p>(3) Instrumental – aplicative (proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare)</p> <ul style="list-style-type: none">• Dezvoltă prerechizite pentru formarea competențelor de psiholog clinician și psihoterapeut;• Exersează abilități de bază în desfășurarea activității de evaluare a problemelor de cuplu și familie;• Dobândește abilități de utilizare a principalelor instrumente folosite în evaluarea problemelor de cuplu și familie;• Dobândește abilități de proiectare și conducere a cercetării psihologice fundamentale și aplicative în domeniul psihologiei familiei. <p>(4) Atitudinale (manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific/ cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice/ promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice/ valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice/ implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice/ angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane - instituții cu responsabilități similare/ participarea la propria</p>
--------------------------------	---

	<p>dezvoltare profesională)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cultivă o atitudine responsabilă față de activitățile de promovare și menținere a sănătății psihice; • Manifestă și promovează valorile și principiile de deontologie profesională a psihologului clinician și psihoterapeutului; • Cultivă etica și deontologia profesională în desfășurarea activității de cercetare științifică și valorificarea rezultatelor acesteia; • Manifestă interes pentru dezvoltarea personală și profesională continuă; • Manifestă atitudine critică în abordarea științifică a fenomenelor psihice.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza critică a literaturii de specialitate • Capacitatea de a realiza analogii și de transfer al cunoștințelor • Dezvoltarea și implementarea unor demersuri de cercetare • Cultivarea interesului pentru dezvoltare personală și profesională continuă

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Oferirea unei perspective generale asupra domeniului Psihologiei familiei. Cursul urmărește asigurarea unui bagaj de cunoștințe declarative și procedurale care să permită studenților să identifice cele mai bune practici în înțelegerea problematicii de cuplu și familie, precum și formarea prerechizitelor necesare intervenției pentru controlul factorilor psihologici implicați în apariția dificultăților în cuplu și familie.
7.2 Obiectivele specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Familiarizarea studenților cu problematica psihologiei familiei; 2. Asigurarea unui bagaj de cunoștințe declarative care să permită studenților să opereze cu conceptele psihologiei cuplului și familiei; 3. Asigurarea unui bagaj de cunoștințe declarative și procedurale care constituie bazele dezvoltării competențelor necesare pentru implicarea eficientă în: <ol style="list-style-type: none"> a. activități de diagnostic psihologic și evaluare a problemelor apărute în cuplu și familie,

	<p>b. intervenție pentru optimizarea interacțiunii în cuplu și familie,</p> <p>c. intervenție pentru corectarea problemelor apărute în cuplu și familie,</p> <p>d. cercetarea psihologică fundamentală și aplicativă în psihologia familiei.</p>
--	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Introducere în psihologia familiei ▪ Relațiile de cuplu. Predictorii pentru insatisfacție și despărțire ▪ Cuplul și problematica acestuia – tipuri de probleme în cuplu ▪ Stilul de atașament la adulți (I) ▪ Stilul de atașament la adulți. Implicații pentru relațiile de cuplu și familiale (II) ▪ Familii în dificultate - divorțul, recăsătoriile și efectele acestora ▪ Abordarea cognitiv-comportamentală a cuplului și familiei – schemele cognitive transgeneraționale ▪ Abordarea cognitiv-comportamentală a cuplului și familiei – distorsiunile cognitive și efectele acestora ▪ Terapia cognitiv-comportamentală a cuplului și familiei ▪ Infidelitatea în cuplu ▪ Apariția copiilor ▪ Interacțiunea părinți-copii; aspecte de disciplinare eficientă ▪ Familii în dificultate – copingul cu boli somatice sau mintale severe ▪ Abordarea cognitiv-comportamentală a geloziei 	<p>Expunere, discuții, materiale video, analize de caz</p>	
<p>Bibliografie recomandată*:</p> <p>Beck, A. T. (2012). <i>Iubirea nu e de ajuns</i>. Bucuresti: Editura Trei.</p> <p>Beck, L. A., Pietromonaco, P. R., DeBuse, C. J., Powers, S. I., & Sayer, A. G. (2013). Spouses' attachment pairings</p>		

- predict neuroendocrine, behavioral, and psychological responses to marital conflict. *Journal of Personality and Social Psychology*, 105(3), 388.
- Bray, J. H., & Stanton, M. (2012). *The Wiley-Blackwell handbook of family psychology*. Chichester: John Wiley & Sons.
- Bresin, K., Nicholas, J. K., Cowand, A. L., Alacha, H. F., Rodriguez, A. M., & Parrott, D. J. (2023). The effects of sexual and gender minority stress on relationship functioning: A meta-analysis. *Personal Relationships*, 30(4), 1208–1231. <https://doi.org/10.1111/pere.12511>
- Bühler, J. L., Krauss, S., & Orth, U. (2021). Development of relationship satisfaction across the life span: A systematic review and meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 147(10), 1012–1053. <https://doi.org/10.1037/bul0000342>
- Bühler, J. L., & Orth, U. (2024). How relationship satisfaction changes within and across romantic relationships: Evidence from a large longitudinal study. *Journal of Personality and Social Psychology*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1037/pspp0000492>
- Chopik, W. J., Weidmann, R., & Oh, J. (2024). Attachment security and how to get it. *Social and Personality Psychology Compass*, 18(1), e12808. <https://doi.org/10.1111/spc3.12808>
- Costa, A. L., Sophia, E. C., Sanches, C., Tavares, H., & Zilberman, M. L. (2015). Pathological jealousy: Romantic relationship characteristics, emotional and personality aspects, and social adjustment. *Journal of Affective Disorders*, 174, 38–44. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2014.11.017>
- Dattilio, F. (2010). *Terapia cognitiv-comportamentală de cuplu și familie: Ghid comprehensiv pentru clinicieni*. Cluj-Napoca: Editura RTS.
- Dattilio, F. M. (2006). Restructuring Schemata From Family of Origin in Couple Therapy. *Journal of Cognitive Psychotherapy: An International Quarter*, 20(4), 359-373.
- De Brito Silva, B., Soares De Almeida-Segundo, D., De Miranda Ramos, M., Bredemeier, J., & Cerqueira-Santos, E. (2022). Couple and Family Therapies and Interventions with Lesbian, Gay and Bisexual Individuals: A Systematic Review. *Journal of Couple & Relationship Therapy*, 21(1), 52–79. <https://doi.org/10.1080/15332691.2021.1978360>
- Doss, B. D., & Rhoades, G. K. (2017). The transition to parenthood: Impact on couples' romantic relationships. *Current Opinion in Psychology*, 13, 25–28. <https://doi.org/10.1016/j.copsy.2016.04.003>

- Gordon, A. M., & Chen, S. (2016). Do you get where I'm coming from?: Perceived understanding buffers against the negative impact of conflict on relationship satisfaction. *Journal of Personality and Social Psychology*, 110(2), 239–260. <https://doi.org/10.1037/pspi0000039>
- Gottman, J.M. & Silver, N. (2016). *Cele șapte principii ale unei căsnicii fericite – Ghid practic elaborat de cel mai renumit expert în relațiile de cuplu*. Cluj-Napoca: Editura ASCR.
- Gurman, A.S., & Fraenkel, P. (2002). The history of couple therapy: a millennial review. *Family Process*, 41(2), 199-260.
- Hudson, N. W., Fraley, R. C., Brumbaugh, C. C., & Vicary, A. M. (2014). Coregulation in romantic partners' attachment styles: A longitudinal investigation. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 40(7), 845-857.
- Joel, S., Eastwick, P. W., Allison, C. J., Arriaga, X. B., Baker, Z. G., Bar-Kalifa, E., Bergeron, S., Birnbaum, G. E., Brock, R. L., Brumbaugh, C. C., Carmichael, C. L., Chen, S., Clarke, J., Cobb, R. J., Coolsen, M. K., Davis, J., de Jong, D. C., Debrot, A., DeHaas, E. C., ... Wolf, S. (2020). Machine learning uncovers the most robust self-report predictors of relationship quality across 43 longitudinal couples studies. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 117(32), 19061–19071. <https://doi.org/10.1073/pnas.1917036117>
- Kanter, J. B., Lavner, J. A., Lannin, D. G., Hilgard, J., & Monk, J. K. (2022). Does couple communication predict later relationship quality and dissolution? A meta-analysis. *Journal of Marriage and Family*, 84(2), 533–551. <https://doi.org/10.1111/jomf.12804>
- Knopp, K., Scott, S., Ritchie, L., Rhoades, G. K., Markman, H. J., & Stanley, S. M. (2017). Once a Cheater, Always a Cheater? Serial Infidelity Across Subsequent Relationships. *Archives of Sexual Behavior*, 46(8), 2301–2311. <https://doi.org/10.1007/s10508-017-1018-1>
- Leahy, R. L., & Tirsch, D. D. (2008). Cognitive behavioral therapy for jealousy. *International journal of cognitive therapy*, 1(1), 18-32.
- Leopold, T., & Kalmijn, M. (2016). Is Divorce More Painful When Couples Have Children? Evidence From Long-Term Panel Data on Multiple Domains of Well-being. *Demography*, 53(6), 1717–1742. <https://doi.org/10.1007/s13524-016-0518-2>
- Levine, A. & Heller, R.S.F. (2015). *Stilurile de atașament*. Cluj-Napoca: Editura ASCR.
- McDermott, R., Fowler, J. H., & Christakis, N. A. (2013). Breaking Up Is Hard to Do, Unless Everyone Else Is Doing It Too: Social Network Effects on Divorce in a Longitudinal Sample. *Social Forces*, 92(2), 491–519.

<https://doi.org/10.1093/sf/sot096>

McNulty, J. K., Meltzer, A. L., Makhanova, A., & Maner, J. K. (2018). Attentional and evaluative biases help people maintain relationships by avoiding infidelity. *Journal of Personality and Social Psychology*, *115*(1), 76–95.

<https://doi.org/10.1037/pspi0000127>

Munsch, C. L. (2015). Her Support, His Support: Money, Masculinity, and Marital Infidelity. *American Sociological Review*, *80*(3), 469–495. <https://doi.org/10.1177/0003122415579989>

Nomaguchi, K., & Milkie, M. A. (2020). Parenthood and Well-Being: A Decade in Review. *Journal of Marriage and Family*, *82*(1), 198–223. <https://doi.org/10.1111/jomf.12646>

Overall, N. C., & McNulty, J. K. (2017). What type of communication during conflict is beneficial for intimate relationships? *Current Opinion in Psychology*, *13*, 1–5. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2016.03.002>

Overall, N. C., Pietromonaco, P. R., & Simpson, J. A. (2022). Buffering and spillover of adult attachment insecurity in couple and family relationships. *Nature Reviews Psychology*, *1*(2), Article 2. <https://doi.org/10.1038/s44159-021-00011-1>

Pinsof, W.M., & Lebow, J. (Eds.) (2005). *Family psychology: the art of the science*. Oxford University Press

Roddy, M. K., Walsh, L. M., Rothman, K., Hatch, S. G., & Doss, B. D. (2020). Meta-analysis of couple therapy: Effects across outcomes, designs, timeframes, and other moderators. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, *88*(7), 583–596. <https://doi.org/10.1037/ccp0000514>

Salvatore, J. E., Ohlsson, H., Sundquist, J., Sundquist, K., & Kendler, K. S. (2024). Family Genetic-Risk Profiles Associated With Divorce. *Clinical Psychological Science*, 21677026231214204.

<https://doi.org/10.1177/21677026231214204>

Sholevar, G. P. (2003). Chapter 1, Family Theory and Therapy: An Overview. In Sholevar, G. P. & Schwoeri, L. D. (Eds.), *Textbook of Family and Couples Therapy*. Washington DC: American Psychiatric Publishing, Inc.

Sholevar, G. P. (2003). Chapter 12, Initial and Diagnostic Family Interviews. In Sholevar, G. P. & Schwoeri, L. D. (Eds.), *Textbook of Family and Couples Therapy*. Washington DC: American Psychiatric Publishing, Inc.

Sholevar, G. P., Schwoeri, L. D., & Villarose, G. S. (2003). Gender-Sensitive Family Therapy. In Sholevar, G. P. & Schwoeri, L. D. (Eds.), *Textbook of Family and Couples Therapy*. Washington DC: American Psychiatric Publishing, Inc

Seraj, S., Blackburn, K. G., & Pennebaker, J. W. (2021). Language left behind on social media exposes the emotional

and cognitive costs of a romantic breakup. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 118(7), e2017154118. <https://doi.org/10.1073/pnas.2017154118>

Simpson, J. A., Rholes, W. S., & Winterheld, H. A. (2010). Attachment working models twist memories of relationship events. *Psychological Science*, 21(2), 252–259. <https://doi.org/10.1177/0956797609357175>

Vowels, L. M., Vowels, M. J., & Mark, K. P. (2022). Is Infidelity Predictable? Using Explainable Machine Learning to Identify the Most Important Predictors of Infidelity. *The Journal of Sex Research*, 59(2), 224–237. <https://doi.org/10.1080/00224499.2021.1967846>

***Titularul de curs poate recomanda în cadrul fiecărui curs și alte materiale bibliografice**

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Introducere în psihologia familiei – Mituri din psihologia familiei ▪ Comunicarea în cuplu. Efectul gaslighting și implicațiile pentru cuplu ▪ Stilurile de atașament. Aplicații ▪ Personalitatea și implicațiile asupra stilurilor de atașament ▪ Abordarea cuplului și familiei în situațiile de divorț ▪ Moduri de coping în terapia centrată pe scheme cognitive – Implicații pentru terapia de cuplu și infidelitate ▪ Consilierea de cuplu pentru problema infidelității ▪ Strategii cognitiv-comportamentale pentru reducerea problemelor de cuplu ▪ Asertivitatea și limitele în relația de cuplu ▪ Depresia post-partum ▪ Relații simbiotice în interacțiunea părinte-copil ▪ Familii în dificultate – copingul cu pierderea unui membru ▪ Diversitate în structura cuplului ▪ Reziliența familială. Aplicații 	<p>Expunere, discuții, materiale video, analize de caz, lucru în grupuri, jocuri de rol</p>	

Bibliografie recomandată:**

- Bruysters, N. Y. F., & Pilkington, P. D. (2023). Overprotective parenting experiences and early maladaptive schemas in adolescence and adulthood: A systematic review and meta-analysis. *Clinical Psychology & Psychotherapy*, 30(1), 10-23.
- Dattilio, F. (2010). *Terapia cognitiv-comportamentală de cuplu și familie: Ghid comprehensiv pentru clinicieni*. Cluj-Napoca: Editura RTS.
- Eisma, M. C., Bernemann, K., Aehlig, L., Janshen, A., & Doering, B. K. (2023). Adult attachment and prolonged grief: A systematic review and meta-analysis. *Personality and Individual Differences*, 214, 112315.
- Gottman, J.M. & Silver, N. (2016). *Cele șapte principii ale unei căsnicii fericite – Ghid practic elaborat de cel mai renumit expert în relațiile de cuplu*. Cluj-Napoca: Editura ASCR.
- Grotevant, H. D., Rueter, M., Von Korff, L., & Gonzalez, C. (2011). Post-adoption contact, adoption communicative openness, and satisfaction with contact as predictors of externalizing behavior in adolescence and emerging adulthood. *Journal of child psychology and psychiatry, and allied disciplines*, 52(5), 529–536.
- Hailes, H. P., & Goodman, L. A. (2023). “They’re out to take away your sanity”: A qualitative investigation of gaslighting in intimate partner violence. *Journal of Family Violence*, 1-14.
- Hangen, F., Crasta, D., & Rogge, R.D. (2019): Delineating the Boundaries between Nonmonogamy and Infidelity: Bringing Consent Back Into Definitions of Consensual Nonmonogamy With Latent Profile Analysis, *The Journal of Sex Research*, 00(00), 1–20.
- Henshaw, E. J. (2023). Breastfeeding and postpartum depression: a review of relationships and potential mechanisms. *Current Psychiatry Reports*, 25(12), 803-808.
- Holly M. Rus, Jitske Tiemensma (2017). “It's complicated.” A systematic review of associations between social network site use and romantic relationship. *Computers in Human Behavior*, 75, 684-703.
- Karantzas, G. C., Younan, R., & Pilkington, P. D. (2023). The associations between early maladaptive schemas and adult attachment styles: A meta-analysis. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 30(1), 1.
- Krasniqi, N. (2023). The psychological effects of parental divorce on the behavior of preschool children. *Journal of Social Studies Education Research*, 14(2), 51-74.
- Lampis, J., Cataudella, S., Busonera, A., & Carta, S. (2018). Personality Similarity and Romantic Relationship Adjustment During the Couple Life Cycle. *The Family Journal*, 26(1), 31–39.

- Leahy, R. L., & Tirsch, D. D. (2008). Cognitive behavioral therapy for jealousy. *International journal of cognitive therapy*, 1(1), 18-32.
- Määttä, K. & Uusiautti, S. (2013) Silence is Not Golden: Review of Studies of Couple Interaction, *Communication Studies*, 64(1), 33-48.
- Zhang, K., Hu, X., Ma, L., Xie, Q., Wang, Z., Fan, C., & Li, X. (2023). The efficacy of schema therapy for personality disorders: a systematic review and meta-analysis. *Nordic Journal of Psychiatry*, 77(7), 641-650.

****Titularul de seminar poate recomanda în cadrul fiecărui seminar și alte materiale bibliografice**

Resurse online:

- Divizia de Psihologia Familiei APA (<http://www.apa.org>, Society for Family Psychology <http://www.apa.org/about/division/div43.aspx>)
- Journal of Family Psychology, <http://www.apa.org/pubs/journals/fam/>
- Journal of Family Process, [http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1545-5300](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1545-5300)
- Journal of Family Relations, [http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1741-3729](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1741-3729)
- Journal of Family Theory & Review, [http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1756-2589](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1756-2589)
- Journal of Family Therapy, [http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1467-6427](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1467-6427)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul urmărește asigurarea unui bagaj de cunoștințe declarative și procedurale care să permită studenților să identifice cele mai bune practici pentru optimizarea interacțiunii în cuplu și familie, precum și pentru corectarea problemelor apărute în cuplu și familie.
- Cursul contribuie la completarea prerechizitelor necesare profesiilor de psiholog clinician, consilier psihologic și psihoterapeut, așa cum sunt ele descrise în documentația Colegiului Psihologilor din România.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs și seminar	Înțelegerea și aplicarea practică a cunoștințelor	Examen scris	70%
10.5 Seminar	Înțelegerea și aplicarea practică a cunoștințelor (Proiect de semestru)	Evaluare pe parcurs	30%

10.6 Standard minim de performanță

- Demonstrarea (în cadrul evaluării finale) a însușirii aspectelor teoretice și practice fundamentale ale disciplinei.

Data completării
14 Septembrie 2023

Semnătura titularului de curs
Lector univ. dr. Costina-Ruxandra Poetar

Semnătura titularului de seminar
Drd. Florina Magdalena Anichitoe

Data avizării în departament
14 Septembrie 2023